

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 374 /2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

25/2019. (I. 24.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. október 19-én elektronikus úton előterjesztett **panaszát** a 2019. január 24-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén meghozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – A* Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2018. október 19-én elektronikus úton terjesztett elő panaszt, a vele szemben 2018. október 19-én fogantató rendőri intézkedésekkel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy már hívta telefonon a 112-es telefonszámot, valamint az általuk megadott v*-i bejelentő vonalát, ahol csak „lerázták” hívásával, mondván, hogy a Testületnek kell levelet írni. A panaszos felháborodását fejezte ki, hogy „ha nyugdíjas emberrel történt volna mindez, akkor ő mit tudott volna tenni”.

2018. október 19-én 15 órakor a panaszos lakásán egy rendőr jelent meg. A rendőr nem igazolta magát, egyedül volt, és azt kérte, hogy hadd menjen be a panaszos szobájába. A panaszos ekkor ellenállt és jelezte, hogy nem engedi be. Erre a rendőr azt felelte, hogy lesz még nagyobb baja is. Ezzel a fenyegetéssel távozott. A panaszos kihangsúlyozta, hogy a rendőr az engedélye nélkül tartózkodott a tulajdonában. A panaszos jelezte felé, hogy nem érti, milyen jogon van ott, de erre a rendőr nem tudott megfelelő választ adni.

2) A panaszos azonos napon előterjesztett egy további beadványt, amelyben előadta, hogy bent volt személyesen az A* Rendőrkapitányságon, ahol nem kapott segítséget, valamint a munkájában is

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

sértegette az egyik rendőr. Az ügyeletes tiszt felháborítóan közölte vele, hogy csak szerdán tehet feljelentést. A kollégáját pedig beengedte a váróba, ahol a panaszos ült és a rendőr elkezdett fenyegetőzni, hogy pórul fog járni a panaszos, ha feljelenti. A rendőr továbbá azt mondta, hogy az „ilyen tanár szégyen”, amelyet a rendőr kollégái végighallgattak. A panaszos jelezte nekik ülve, hogy soha ne legyenek ilyen „közszolgálatosok”, akik ennyire agresszívak. Amikor a panaszos bejelentette, hogy felveszi az esetet bent a kapitányságon telefonnal, akkor elhallgatott a rendőr, egyébként kiabált.

3) 2018. október 20-án a panaszos egy további beadvány terjesztett elő, amelyben előadta, hogy a rendőrség félelemben tartja a lakosságot, fenyegetnek és megfélemlítenek, ez történt vele az intézkedésük alatt. A rendőr egy idegent akart bevenni a panaszos szobájába, akitől nem kért semmiféle iratot. A panaszos felháborodott, hogy nem tudta megtenni a feljelentést, csak következő hét szerdán. A panaszos kérte az összes hanganyagot, mivel véleménye szerint „kihasználják az információt”, valamint az időhúzást, ezért előnyben vannak, de félelmet nem kovácsolhatnak ebből.

4) A panaszos csatolta a 2018. november 30-ai határozatot a rendőri intézkedés elleni panasz elbírálásáról, amelyet azonban 2018. december 6-án határozattal visszavont az A* Rendőrkapitányság, mivel a panaszos rendelkezésének megfelelően az eljárást felfüggesztették a Független Rendészeti Panasztestület eljárásának befejezéséig.

5) A panaszos csatolta továbbá a jegyzőkönyvet, amelyet a bejelentéséről 2018. november 7-én vettek fel az A* Rendőrkapitányságon.

A panaszos ebben kiegészítő információként előadta, hogy kérte a rendőrt, hogy a lakásában tartózkodó idegen ember személyazonosságát állapítsa meg, és az ő nevét mondja el neki. A rendőr ezt nem tette meg, hanem megindult a panaszos felé, és ahogy fogta a kilincset, a kezét arrébb nyomta, mivel be akart menni a szobájába.

A bejelentés további része nem tartalmaz az eddigiekhez képest kiegészítő információt, ezért ennek ismertetésétől a Testület eltekint.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését.

1) Sz. T. r. alezredes átiratában a következő megállapításokat tette.

B. G. c. r. zászlós 2018. október 19-én a TIK ügyeletesének küldésére ment A*, M* u. 1. szám alá, mivel onnan B. B. bejelentést tett, mely szerint válófélben lévő férje nem hajlandó beengedni a lakásuk egyik szobájába az értékbecslőt.

Az intézkedő rendőr a megadott címre 14 óra 51 perckor megérkezett, B. B. engedte be, aki elmondta, már másodszor tartózkodik ott Sz. A. értékbecslő a lakás értékét felbecsülni, azonban a férje (a panaszos) nem hajlandó beengedni az egyik szobába, így a kért felmérést nem tudja elvégezni. A kérdéses szobaajtón bekopogott a rendőr, a kopogást követően alsónadrágban kijött a panaszos. A panaszos kérdésre elmondta, hogy a felesége beengedett egy számára idegen embert a közös lakásukba, ehhez ő nem járult hozzá, az értékbecslőről nem tudja, hogy kicsoda, nem mutatott semmi dokumentumot, bírósági végzést, ezért nem hajlandó beengedni a szobájába.

Az intézkedő rendőrt B. B. engedte be a lakásba, a rendőri intézkedés a lakás tulajdonosának bejelentése alapján történt.

Az intézkedő rendőr elmondása és az intézkedéskor jelenlévők előadása szerint a rendőr illedelmesen, kulturáltan kommunikált.

Az intézkedést követően a délutáni órákban a panaszos megjelent az A* Rendőrkapitányságon, ahol elmondta a szolgálatirányító parancsnoknak, hogy kint volt a lakásában egy rendőr és nem tudja miért, ezzel kapcsolatban szeretne panaszt tenni. Ezt követően a szolgálatirányító parancsnok tájékoztatta, hogy miért került sor a rendőri intézkedésre, majd közölte, hogy hivatali munkaidőben megteheti a panaszát, illetve megadta a rendőrkapitányság e-mail címét, hogy azon írásban is benyújthatja a panaszát. A panaszos nem feljelentést, hanem panaszt kívánt tenni.

Kiabálás, sértegetés, fenyegetés a jelentések és a jelenlévő rendőrök meghallgatási jegyzőkönyveiben foglaltak szerint nem történt.

2) B. G. c. r. zászlós 2018. október 19-én készült jelentése az alábbi kiegészítő információkat tartalmazza.

A jelentés elején a rendőr rögzíti a jelen lévő személyeket, a panaszos feleségét és a megjelölt értébecslőt (nevét, születési adatait, lakcímét és telefonszámát).

A panaszos éppen a szobában öltözködött, amikor a rendőr megkezdte az intézkedést, közölte, hogy akár meztelenül is lehetne – ekkor félig letolta az alsónadrágját – és nem szeretné, ha a szobában bárki fényképet készíteni, vagy mérne valamit. Ezt követően sérelmezte, hogy miért egyedül intézkedett a rendőr, hol van a társa, mivel véleménye szerint „A rendőröknek mindig van társuk, szóljon neki, hogy jöjjön ide!”.

A rendőr közölte a panaszossal, hogy a bejelentés nem rendőrségi ügy, maguk között beszéljék meg, a lakásnak mindketten egyenlő arányban tulajdonosai, így joga van mindkét félnek ott tartózkodni, adott esetben, ha szükséges felbecsülni, felmérni a lakást. Ezt követően a panaszos az ajtóba állt és közölte, hogy nem fog beengedni oda senkit.

A rendőr megadta a jogi felvilágosítást B. B. részére, az értébecslést végző Sz. A. pedig kérdésre közölte, hogy megpróbálja így felmérni a lakást és megállapítani az értékét.

B. B. továbbá elmondta, hogy már többször kellett bejelentést tennie, mert férje így viselkedik, próbálja akadályozni mindenben, a közös lakásból is neki kell elköltözni, férjének orvosi (pszichiáteri) segítségre lenne szüksége, csak ezt nem hajlandó belátni.

Az intézkedés végén a panaszos nem közölte, hogy bármilyen panasa lenne az intézkedéssel szemben.

3) L. Zs. r. őrnagy 2018. október 31-ei jelentésében rögzítette, hogy az intézkedést követően, a délutáni órákban megjelent a rendőrkapitányságon a panaszos, és a szolgálatirányító parancsnok F. L. r. főtörzszászlós tájékoztatta, hogy ha panasa van az intézkedéssel szemben, azt megteheti hivatali munkaidőben, illetve megadta a rendőrkapitányság e-mail címét, hogy azon írásban is előterjesztheti panaszát. Az e-mail címet felírta, majd közölte, hogy az egy vicc.

Ezt követően a panaszos 2018. november 24-én személyesen is megjelent a rendőrkapitányságon, ahol L. Zs. r. őrnagynak is előadta, hogy véleménye szerint hogyan zajlott le az intézkedés, illetve, hogy kifogása van az intézkedéssel szemben. Közölte, hogy e-mailben már megtette a panaszát, de személyesen is szeretett volna valakivel beszélni. Az eljárás további menetéről a kért felvilágosítást a rendőr megadta neki. A panaszos közölte, hogy tudja, hogy a rendőr, a felesége és az értébecslő is ellene fog vallani, de neki ez elvi kérdés, hogy ilyen rendőri intézkedés ne történhessen a jövőben.

4) Az értébecslőt, mint tanút 2018. november 23-án meghallgatták, az erről készült jegyzőkönyvet (és a további jegyzőkönyveket szintén) a Testület a releváns információkra szorítkozva ismerteti.

Az értébecslő közölte, hogy a rendőr megpróbálta meggyőzni a panaszost, hogy engedje be az értébecslőt a szobájába, de mivel nem sikerült meggyőznie, elment.

Az értébecslő szerint a panaszos és az intézkedő rendőr között a lakásban nem volt feszültség, inkább egymás túlbeszélése volt. Nem kiabáltak, inkább csak túlbeszélték egymást.

A tanú egyértelműen rögzíti, hogy a rendőr nem fogta meg a panaszos karját és nem nyomta arrébb, hogy be tudjon menni a szobába.

A tanú hallotta, hogy a panaszos megkérdezte a rendőrtől a nevét, de azt nem tudja, hogy bemutatkozott-e a rendőr, jelvényszámra nem emlékszik. Azt hallotta, hogy a rendőrtől azt kérdezgette a panaszos, hogy őt hogy hívják, tudja-e a rendőr, hogy ki az értébecslő.

A tanú nem hallott olyasmit, hogy a rendőr megfenyegette volna a panaszost, hogy „ebből még nagyobb baja lesz”.

A tanú elmondta, hogy nem hallott olyasmit, hogy a rendőr a panaszos foglalkozásáról véleményt mondott volna, vagy furcsa mozdulatot tett volna, pedig – ahogy ezt ki is emeli – biztos feltűnt volna neki ilyesmi, mivel az eredeti szakmája tanár.

A panaszos kérdésére a tanú elmondta, hogy a rendőr őt a panaszos kérése ellenére nem igazoltatta.

5) B. B. meghallgatásáról készült jegyzőkönyv az alábbi kiegészítő információkat tartalmazza.

A tanú véleménye szerint iszonyatosan lekezelően beszélt a panaszos a rendőrrel. A rendőr nem szólt vissza a provokatív viselkedésre, nem kiabált, de erőteljesen mondta, hogy mit keres ott az az úr, a kisasszonynak is joga van ott maradni. A panaszos stílusa lekezelő volt.

A panaszos személyigazolványt akart kérni, a tanú nem tudja pontosan, hogy kitől, de azt akarta, hogy igazolják magukat. A tanú sajnálta a rendőrt, mert próbált higgadtan reagálni mindenre. A tanú úgy érzi, hogy lehet, hogy nem kellett volna kihívnia a rendőrt, csak úgy érezte, hogy nincs más, aki segíteni tudna abban a helyzetben.

A tanú közölte, hogy a rendőr nem fogta meg a panaszos jobb karját azért, hogy be tudjon menni a szobába, a rendőr semmiféle erőszakot nem alkalmazott.

A tanú biztos benne, hogy a rendőr nem mondott olyat, hogy gondoskodni fog róla, hogy a panaszosnak ebből még baja legyen, közölte, hogy nem áll a bejelentő pártján, de a panaszost ismeri. A rendőr ezt követően el is ment, közölte, hogy nem tud mit csinálni, ez már nem az ő hatásköre, oldják meg maguk között.

6) B. G. r. főtörzsszázlós meghallgatásáról szóló jegyzőkönyv szerint a rendőr elmondta, hogy a kommunikáció közte és a panaszos között nyugodt volt, a panaszos beszéde összefüggéstelen volt, hol a rendőr társát követelte, hol a feleségét kérte számon, hogy miért engedte be a rendőrt, közben evett is és az alsónadrágját húzogatta, ezzel üzenve, hogy az ő lakásában azt csinál, amit akar. A rendőr elmondta továbbá, hogy a panaszos nem kérte el az intézkedés során tőle nevét és jelvéyszámát.

A panaszos karját a rendőr nem fogta meg, a panaszos a lakásban járkált ide-oda, ekkor a szobaajtó nyitva volt. A rendőr nem akart a szobába egyéként se bemenni.

A rendőr elmondása szerint nem mondott olyat, hogy a panaszosnak ebből még baja lesz. Azt is cáfolta a rendőr, hogy olyat mondott volna a panaszosnak a kapitányságon, hogy szégyen, hogy ilyen tanárok vannak.

A rendőr elmondása szerint a panaszos viselkedése a magánlakásban és a kapitányságon is zavart volt, nem tudta pontosan, mit akar, csapongott, és telefonálgatott közben.

6) A rendőrség csatolta a 2018. november 30-ai határozatot a rendőri intézkedés elleni panasz elbírálásáról, amelyet azonban 2018. december 6-án határozattal visszavontak, mivel a panaszos rendelkezésének megfelelően az eljárást felfüggesztették a Független Rendészeti Panasztestület eljárásának befejezéséig.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet - a rendőrség szolgálati szabályzatáról (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, VI. cikkében foglalt magánlakás sérthetetlenségéhez fűződő jogát, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2018. október 19-én 15 órakor a lakásán egy rendőr jelent meg.

B. G. c. r. zászlós 2018. október 19-én a TIK ügyeletesének küldésére ment A*, M* u. 1. szám alá, mivel onnan B. B. bejelentést tett, mely szerint válófélben lévő férje nem hajlandó beengedni a lakásuk egyik szobájába az értékecslőt.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfutóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége megghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A rendőri dokumentáció alapján megállapítható, hogy arról érkezett hozzájuk bejelentés, hogy B. B. lakásában (amelynek a bejelentő tulajdonosa) a férje nem engedi, hogy az értékecselő bejusson az egyik szobába. Mivel a lakás egyik tulajdonosa tette a bejelentést, ezért a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettség keletkezett arra irányulóan, hogy a helyszínre kiérve a tényállást felderítse, és amennyiben szükséges, a feleknek jogi felvilágosítást, tájékoztatást nyújtson.

A Testület megállapította, hogy a bejelentés nyomán a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettség keletkezett, melynek eleget téve jelent meg a rendőr a bejelentő és a panaszos ingatlanánál, ezáltal nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) Ezt követően a magánlakásban való intézkedést vizsgálta a Testület.

A panaszos sérelmezte, hogy mit keresett egy rendőr a lakásában. A panaszos kihangsúlyozta, hogy a rendőr az engedélye nélkül tartózkodott a tulajdonában.

A rendőri dokumentáció alapján egyértelműen megállapítható, hogy a rendőrt a bejelentő engedte be a lakásba.

Az Rtv. 39. § (1) bekezdése szerint a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve a) segélyhívás esetén vagy öngyilkosság megakadályozása céljából; b) bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása vagy büntetőeljárás terheltjének elfogása és előállítása céljából; c) közveszély, továbbá az életet vagy testi épséget fenyegető közvetlen veszély elhárítása, illetőleg az ilyen veszélyben lévők kimentése érdekében; d) rendkívüli vagy tisztázatlan okból bekövetkezett halálesettel kapcsolatos intézkedés megtételére; e) végrehajtási eljárás lefolytatása, illetve az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről szóló törvényben meghatározott szakértői vizsgálat biztonságos és eredményes végrehajtásának biztosítása céljából, ha az abban való közreműködés - jogszabály alapján - a rendőrség számára kötelező; f) az elővezetés végrehajtása érdekében; g) a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott, a terhelt mozgását nyomon követő technikai eszköz telepítése, ellenőrzése, karbantartása, valamint eltávolítása céljából; h) a szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása céljából; i) személy- és létesítménybiztosítási intézkedés [46. § (1) bekezdés c) pont] végrehajtására; j) ha ez előállítás a törvényben meghatározott egyéb okból szükséges; k) a Bv. tv.-ben meghatározott, az elítélt mozgását nyomon követő elektronikus távfelügyeleti eszköz telepítése, ellenőrzése, karbantartása, valamint eltávolítása céljából.

A Testület megállapította, hogy a rendőrt a bejelentő bocsátotta be saját tulajdonában álló lakásba, ezért az intézkedés jogalapját az Rtv. 39.§-a biztosította az intézkedő számára.

Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy az intézkedés nem sértette a panaszos magánlakás sérthetetlenségéhez fűződő jogát.

3) A Testület vizsgálta, hogy alkalmazott-e a rendőr testi kényszert a panaszossal szemben.

A panaszos a rendőrségen tett bejelentésében rögzítette, hogy a rendőr be akart menni a szobájába és ezért a kezét arrébb nyomta.

A rendőri álláspont és a tanúk által elmondottak szerint a rendőr nem fogta meg a panaszos karját, nem nyomta arrébb, nem alkalmazott vele szemben testi kényszert.

Az Rtv. 15.§ (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Az Rtv. 16.§ (1) bekezdése szerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható. (2) A rendőrségnél alkalmazható kényszerítő eszköz rendszeresítésének szabályait rendelet útján a Kormány állapítja meg. (3) A miniszter rendeletben állapítja meg a rendőrségnél rendszeresíthető kényszerítő eszközök típusát, fajtáját. A rendőrségnél csak olyan kényszerítő eszköz rendszeresíthető, amelynek szabályszerű használata a törvényes intézkedés céljának elérésére alkalmas, megfelel a vonatkozó élet-, egészség- és balesetvédelmi előírásoknak. (4) A rendőr nem alkalmazhat kínzást, kényszervallatást, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot, az erre vonatkozó utasítást köteles megtagadni. A rendőr az ilyen magatartás tanúsítójával szemben, annak megakadályozása érdekében, a szolgálati beosztására, a rendfokozatára, személyére tekintet nélkül köteles intézkedni.

A Szolgálati Szabályzat a kényszerítő eszközök általános szabályai között, a 39. § (1) bekezdésben rögzíti, hogy kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.

A Szolgálati Szabályzat fentebb hivatkozott 39. §-ának (3) bekezdés szerint továbbá a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie: a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

A Szolgálati Szabályzat 40. §-a pedig a következőképpen rendelkezik a testi kényszeréről. A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.

A rendőri intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló 18/2008. (OT 10.) ORFK utasítás melléklete részletesen tartalmazza az egyes intézkedési taktikák leírását.

A kényszerítő eszközök alkalmazásának alapvető taktikáiról szóló fejezetben, a testi kényszerre vonatkozó alapelvek között szerepel – többek között –, hogy a testi kényszer alapvetően megfogást, lefogást, eltávolítást és elszállítást jelent. A rendőr testi kényszer végrehajtása során elsősorban kar- és csuklófeszítéseket, illetve elvezető fogásokat hajt végre. A rendőr továbbá az őt ért támadás során, illetve súlyosabb kényszerítő eszköz alkalmazásának elkerülése érdekében az önvédelmi fogásokat is felhasználhatja.

A Testület megállapította, hogy a rendőri álláspontot alátámasztják a tanúk által egybehangzóan elmondottak, mely szerint a rendőr nem fogta meg a panaszos karját, nem alkalmazott testi kényszerrel vele szemben.

Testület a rendőri álláspontot elfogadva arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszossal szemben nem alkalmazott testi kényszerrel az intézkedő rendőr, ezért nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való alapvető joga.

4) A Testület ezt követően vizsgálta a rendőr szolgálati fellépésének módját.

a) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr nem igazolta magát, azaz nem közölte vele nevét, jelvéyszámát.

A rendőrségi dokumentáció alapján rekonstruálható, hogy a panaszos az intézkedés kezdeténél nem volt jelen, amikor a rendőr nevét, jelvéyszámát, beosztási helyét általában közli. Az intézkedő rendőr jelentésében egyértelműen rögzítette, hogy a panaszos a későbbiek során nem kérte meg, hogy igazolja magát. Arról, hogy a panaszos a későbbiek során megkérdezte-e a rendőrtől nevét, jelvéyszámát a bejelentő nem tudott pontos információt adni, mivel a lakásban tartózkodó más személyt is személyazonosságának igazolására szólított fel a panaszos, így nem tudta megállapítani, kihez beszél éppen.

Az Rtv 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése kimondja, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Az Rtv. idézett bekezdése egyértelműen rendelkezik: az intézkedő rendőröknek az intézkedés megkezdése előtt egyebek mellett, a rendőri intézkedés eredményességét veszélyeztető körülmény hiányában nevüket és azonosító számukat, illetve az intézkedés célját közölniük kell.

Az előadások közötti ellentmondást további bizonyítékok hiányában nem lehetett feloldani, így a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy rendőr betartotta-e az Rtv. 20.§ előírásait és igazolta-e magát az intézkedés során.

Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy ekörben a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

b) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr egyedül intézkedett, nem volt vele „a társa”.

A Szolgálati Szabályzat 4.§ (7) bekezdése alapján a rendőr intézkedése előtt felméri, hogy rendelkezésre állnak-e azok az eszközök, amelyekkel a megkezdett intézkedést eredményesen be tudja fejezni; ha nem, úgy az intézkedésének megkezdése előtt segítséget kér.

A Testület nem lát kifogásolnivalót a rendőri intézkedés kapcsán abban, hogy a rendőr egyedül, vagy párban intézkedik. Jelen eset súlya által indokolt rendőri intézkedést alapesetben egy rendőr is végre tudja hajtani, szakszerűen be tudja fejezni. Mivel jelen esetben az intézkedés eredményes befejezésének nem volt akadálya, így az egyedül fogatosított intézkedéssel kapcsolatban probléma nem merülhet fel.

Az eset alapos vizsgálata után a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy jelen esetben nem merült fel olyan körülmény, amely indokolta volna, hogy az intézkedő rendőr ne fogatosítsa az intézkedést járőrtársa nélkül.

Erre tekintettel a Testület megállapította, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga amiatt, hogy a járőrtárs nélkül intézkedett a rendőr.

5) A panaszos sérelmezte, hogy a lakásában egy idegen ember tartózkodott, és a rendőr annak ellenére nem igazoltatta a személyt, hogy a panaszos többször megkérte őt erre.

A tanúk elmondásából megállapítható, hogy a panaszos valóban kérte a rendőrt, hogy igazoltassa az értékecsklőt. A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumok egyike, az intézkedést követően készült jelentés az értékecsklő személyes adatait tartalmazza, nevét, születési adatait, címét és telefonszámát.

Az Rtv. 24. § (4) bekezdése szerint a rendőrt a jogainak érvényesítése végett bárki felkérheti más személy igazoltatására. Ha az igazoltatást kérő valószínűsíti, hogy az igazoltatáshoz jogos érdeke fűződik, és a személyazonosságát igazolja, a rendőr a kérést teljesíti. Az igazoltatott adatait - a 24/A. § (1) bekezdésében foglaltakat kivéve - a rendőrkapitányság adja ki az igazoltatást kérőnek, ha az adatokhoz fűződő jogosultságát hitelt érdemlően igazolja.

A dokumentációból megállapítható, hogy az intézkedés napján készült jelentésben már szerepel az értékecsklő személyazonosságának olyan fokú megállapítása, amely csak igazoltatás útján lehetséges: születési adatok, lakcím, telefonszám. Erre tekintettel a Testület csakis úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült, mivel az értékecsklő személyazonosságát az intézkedő rendőr megállapította. A panaszos részére történő adatközlés kapcsán pedig megállapítható, hogy az igazoltatás során megismert adatokat az Rtv. rendelkezései szerint a rendőrkapitányság adhatja ki, amennyiben a panaszos az adatokhoz fűződő jogosultságát hitelt érdemlően igazolja. Erre tekintettel megállapítható, hogy nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát, hogy a rendőr a helyszínen nem közölte vele az értékecsklő adatait.

Mindezekre tekintettel a Testület úgy foglalt állást, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga az értékecsklő igazoltatása által.

6) A Testület vizsgálta a panaszossal szemben alkalmazott hangnemet és bánásmódot.

A panaszos állítása szerint az intézkedő rendőr megfenyegette és nem megfelelő bánásmódban részesítette őt, kritizálta őt hivatásában.

Az intézkedő rendőr elmondása és az intézkedéskor jelenlévők előadása szerint a rendőr illedelmesen, kulturáltan kommunikált. A tanúk elmondása szerint a rendőr higgadt volt, nem volt kiabálás, vagy feszültség a rendőr részéről, éppen a panaszos volt az, aki tiszteletlenül, illetlenül viselkedett. Az értékecslő külön hozzátette, hogy biztos nem hangzott el tanári hivatást becsmérő kifejezés, mivel arra emlékezne ő is, hiszen neki is ez az eredeti szakmája.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőrség kifejezetten cáfolta a nem megfelelő hangnem, illetőleg bánásmód alkalmazását. A szemtanúk szintén úgy ítélték meg, hogy éppen a panaszos tanúsított nem megfelelő viselkedést az intézkedő rendőrrel szemben, a rendőr kulturáltan, türelmesen viselkedett a panaszossal.

Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy ekörben a panaszos emberi méltóságához való joga nem sérült.

6) A Testület vizsgálta a panaszossal azonos nap délutánján, a rendőrkapitányságon történt interakció részleteit.

a) A panaszos előadta, hogy bent volt személyesen az A* Rendőrkapitányságon, ahol a munkájában is sértegette az egyik rendőr. A kollégáját pedig beengedte a váróba, ahol a panaszos ült és a rendőr elkezdett fenyegetőzni, hogy pórul fog járni a panaszos, ha feljelenti. A rendőr továbbá azt mondta, hogy az „ilyen tanár szégyen”, amelyet a rendőr kollégái végighallgattak.

A rendőri tájékoztatás szerint a panaszosnak megfelelő hangnemben megadták a szükséges tájékoztatást, és nem alkalmaztak vele szemben nem megfelelő hangnemet, vagy bánásmódot.

A Testület ismét hivatkozik az előző pontokban ismertetett jogszabályhelyekre.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőrség kifejezetten cáfolta a nem megfelelő hangnem, illetőleg bánásmód alkalmazását. Erre tekintettel az előadások közötti ellentmondást további bizonyítékok hiányában nem lehetett feloldani, így a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőr valóban fenyegetően lépett volna fel a panaszossal szemben, illetőleg nem megfelelő hangnemben, vagy bánásmódban részesítette-e őt.

Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy ekörben a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

b) A panaszos állítása szerint a kapitányságon nem kapott segítséget, valamint az ügyeletes tiszt felháborítóan közölte vele, hogy csak szurdán tehet feljelentést.

L. Zs. r. őrnagy 2018. október 31-ei jelentésében rögzítette, hogy az intézkedést követően, a délutáni órákban megjelent a rendőrkapitányságon a panaszos, és a szolgálatirányító parancsnok F. L. r. főtörzsszáslós tájékoztatta, hogy ha panasa van az intézkedéssel szemben, azt megteheti hivatali munkaidőben, illetve megadta a rendőrkapitányság e-mail címét, hogy azon írásban is előterjesztheti panaszát. Az e-mail címet felírta, majd közölte, hogy az egy vicc.

A kapitányságvezetői átirat szerint a szolgálatirányító parancsnok tájékoztatta a panaszost, hogy miért került sor a rendőri intézkedésre, majd közölte, hogy hivatali munkaidőben megteheti a panaszát, illetve megadta a rendőrkapitányság e-mail címét, hogy azon írásban is benyújthatja a panaszát. A panaszos nem feljelentést, hanem panaszt kívánt tenni.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A dokumentáció áttanulmányozása után megállapítható, hogy a panaszos valóban megkapta a kapitányság e-mail címét (mivel ezt a panaszos is elismerte, továbbá ezen keresztül tette meg panaszát, még az intézkedés napján). Az, hogy a panasz felvételére személyes meghallgatás által aznap nem volt lehetősége nem gátolta meg a panaszost abban, hogy jogorvoslathoz való jogával éljen, tehát semmilyen hátrányt nem okozott ezzel a panaszosnak.

Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült a kapitányságon kapott tájékoztatás által.

IV.

A Testület megállapította, hogy a jogszerű rendőri fellépéssel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Az intézkedés nem sértette a panaszos magánlakás sérthetlenségéhez fűződő jogát. Testület a rendőri álláspontot elfogadva arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszossal szemben nem alkalmazott testi kényszert az intézkedő rendőr, ezért nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való alapvető joga. Nem rekonstruálható, hogy a rendőr az intézkedés során eleget tett-e az Rtv. 20. §-ában foglalt kötelezettségeinek, ekörben a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható. Nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga az értékbecslő igazoltatásának kérdésében. A Testület megállapította, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga amiatt, hogy a járőrtárs nélkül intézkedett a rendőr. A hangnem és a bánásmód kérdésében nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga a magánlakásban való intézkedés során. A rendőrkapitányságon történő interakció vonatkozásában nem tudott állást foglalni a Testület, így a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható. A panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült a kapitányságon kapott tájékoztatás által.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. január 24.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Cservák Csaba

Dr. Wildner Domonkos

testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET